

درواقع به یک اتاق وضعیت فرهنگی تبدیل شود.

بله، اتاق وضعیت فرهنگی کشور باشد تا مسیر به درستی دیده شود. این کار عملاً صورت گرفته و خوشبختانه در سند تحول هم این چهار ستاد پیش‌بینی شده‌اند. ما بر مبنای سند تحول، چهار ستاد را ایجاد کردیم، اما گامی دیگر باید برداریم تا شوراهای تخصصی ذیل این ستادها قرار بگیرند. در حال حاضر پراکندگی وجود دارد. شوراهای زیادی در صدر یا ذیل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی هستند که می‌توانند ذیل چهار ستاد مذکور تعریف شوند.

شورای تخصصی حوزوی ما سر جای خود قرار دارد. بر مبنای مطالبه حوزه علمیه اقدام خواهیم کرد، چون در این بخش باید درخواست وجود داشته باشد. اگر حوزه علمیه، مسائلی مرتبط با فرهنگ، علم و اشتغال داشته باشد، شورای تخصصی حوزوی که همچنان در ساختار هست، جمع‌بندی کرده و دستورات را برای شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌آورد. مسیر دستورات شورای عالی انقلاب فرهنگی از طریق این چهار ستاد و شورای تخصصی حوزوی خواهد بود.

۹ شورای در اغتشاشات اخیر هم کارشناسی و هم ورود قرارگاهی داشته است

شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص اتفاقات اخیر جامعه، نگاه تازه، رویکرد جدید و ایده نوینی نسبت به بحث گفت‌وگو و تعامل دارد؟ مطالباتی از قبل وجود داشت که دوباره مطرح شد، مثل خانه گفت‌وگو اما به نظر می‌رسد ورژنی قدیمی نسبت به محیط و فضای امروز است. شاید این نسخه‌ها برای امروز دیگر حتی جواب ندهد و نیازمند به‌روزرسانی و تغییر باشد. شورای عالی ایده جدیدی برای مواجهه با فضای فعلی دارد؟

شورای عالی انقلاب فرهنگی نسبت به اغتشاشات اخیر هم ورود کارشناسی داشته و هم کارفرماری برای هماهنگی نهادهای علمی و فرهنگی کشور داشته است و هم دو دست‌ورکار مهم در شورای عالی به تصویب رسیده است. بدیهی است همه نهادهای علمی و فرهنگی وظایف جدی نسبت به تقویت شناخت، تسهیل روندهای علمی و فرهنگی، توانمندسازی نسل جوان در مواجهه با فتنه‌ها و تقویت همدلی و وحدت در افشار و اقوام و همه ملت شریف ایران دارند. برای اعتراضات منطقی باید ظرفیت‌های لازم هم در محیط دانشگاه و هم در حوزه فرهنگ عمومی فراهم شود که مصوبات کارآمدی در مصوبه ۸۷۰ تحت عنوان ماده واحد «اهم مسائل و راهبردهای فرهنگی جهت تقویت سلامت و آرامش اجتماعی»، فراهم شده است که جای پیگیری جدی دارد.

با تفکیک اعتراض از اغتشاش، باید به روحیه و شخصیت نسل جوان، مسائل جامعه زنان و خصوصاً احساسات و ادراکات نسل جوان توجه نمود و زمینه تعاملات فکری و فرهنگی بین نخبگان و خبرگان و نسل جوان را فراهم کرد. به نظر می‌رسد گفت‌وگو حتماً منشأ کاهش اختلالات ارتباطی می‌شود. باید پذیرفت که در شرایط قرار گرفته‌ایم که تنوع فرهنگی و تنوع هویتی و روحیات فردگرایانه و استقلال‌طلبانه بخشی از واقعیت وضعیت اجتماعی امروز است. به‌طور حتم شناخت درست بخش مهمی از یافتن راه‌حل است.

۹ در بیان مطالب مربوط به برخی مصوبات کم‌کاری کرده‌ایم

این برگزفته از خروجی فکری نخبگان است. ما براساس داده‌ها این حرف را می‌زنیم. رسانه براساس اطلاعاتی صحبت می‌کند که براساس فکر و مطالبه جامعه نخبگی کشور بیرون می‌آید.

این نقصی بوده که به ما وارد است. هنگامی که رهبری روی جهاد تبیین تأکید می‌کنند، به همین دلیل بوده چون واقعاً بیان نشده است، کما اینکه وقتی بعضی از مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی را اعلام می‌کنیم، برای افراد تازگی دارد. درواقع نشنیده‌اند ما چنین مصوبه‌ای داشته‌ایم. به‌طور مثال مصوبه کنکور «باز» نشده، علی‌رغم اینکه با مدیریت روابط عمومی دبیرخانه در حدود ۲۸ برنامه رسانه ملی به‌نوعی بحث کنکور آمده و دبیرخانه مشارکت کرده است، اما با این وجود قبول داریم در بیان مطالب کم‌کاری وجود دارد. رسانه ملی نیز باید اولویت خود را در این حوزه تعریف کند.

۹ رهبری انتظار ندارند شوراهای تخصصی مصوبه تدوین کنند

ذینفعان هم چالشی دیگر هستند. شما چندین بار در جمع‌های دانشجویی به دعوت اتحادیه‌های مختلف حضور یافتید. یکی از مطالبات بچه‌ها تداوم ارتباطشان با بدنه شورای عالی انقلاب فرهنگی بود؟ شما نیز قول دادید این بستر فراهم شود.

به دانشجویان گفتیم شما بروید سازوکار را تعریف کنید. ما آمادگی داریم این سازوکار را در دبیرخانه ایجاد کنیم. دوستان رفتند که سازوکار را تعریف کنند. گاهی اوقات به طرف مقابل می‌گوییم شما بروید این بخش را انجام دهید، وگرنه ما جلسات خود را برگزار می‌کنیم. چند هفته پیش گروهی از مدال‌آوران المپادی

منتشر و چاپ شده و در اختیار عموم است. اما پخش مذاکرات نیازمند بررسی دقیق است. باید دید چه مقدار پخش مذاکرات به تقویت افق عمومی و مشارکت عمومی کمک می‌کند.

آنچه واقعاً هدف است را حضرت‌آقا در بیانیه گام دوم کاملاً شفاف بیان کردند: «هدف، تمدن نوین اسلامی است.» زیرهدف نیز خودسازی و جامعه‌پردازی است. ایشان خیلی شفاف، هدف را تمدن نوین اسلامی دانستند. عناصر تمدن نوین اسلامی چیست؟ عدالت فراگیر. این عدالت را از چه طریقی می‌توان تأمین کرد؟

شورای عالی واقعاً به فکر مصلحت عمومی است. در بحث کنکور، صورت مساله خیلی روشنی داشتیم. هم آموزش و پرورش از کارآمدی افتاده چون در نظام ارزیابی هیچ نقشی ندارد. هم آموزش عالی به‌عنوان دانشگاه هیچ نقشی در پذیرش ایفا نمی‌کند. سازمانی به نام «سنجش آموزش» هم می‌خواهد کار آموزش و پرورش و هم کار دانشگاه را انجام بدهد. کشورهای پیشرفته به‌هیچ‌وجه چنین ساختاری ندارند و آموزش و پرورش آنها نقش دارد. اکنون بچه‌های دیپلم درس نمی‌خوانند و حتی بعضی از آنها به مدرسه نمی‌روند.

۹ در دوران تحولی تعداد کارکنان دبیرخانه شورا به نصف کاهش یافت

فرآیندهای مبتنی بر سند تحول منتظر ابلاغ از سوی رهبری هستند؟ تغییراتی در حوزه دبیرخانه ایجاد شده است؟

بله، اقدام کرده‌ایم. ساختار کنونی دبیرخانه براساس تدبیر صورت گرفته سند تحول تغییر داشته و در حال صدور احکام هستیم. اولاً چابکسازی دبیرخانه شورای عالی، مطالبه حضرت‌آقا بود. در حکم قبلی‌شان چابکسازی را خواسته بودند و در حکم جدید نیز به این موضوع اشاره کردند. حدود ۶۰۰ نفر تعداد کارکنان ما بود که به نصف کاهش یافت. البته رعایت جایگاه همکاران را کردیم تا به دستگاه دیگری منتقل شوند. البته آنها که استخدامی نیز نداشتند.

تعداد کارکنان دبیرخانه نصف شد ولی چابکسازی فقط به این معنا نیست که تعداد کارمندان را کم کنیم. همین‌جا باید عرض کنم بدنه دبیرخانه به لحاظ کارشناسی که دارد، خیلی خبرگانی است. هم ستاد علم، هم ستاد فرهنگ و هم ستاد تعلیم و تربیت و هم ستاد خانواده. اعضای خیلی باتجربه و قوی دارد. بعضی از کارشناسان دبیرخانه به لحاظ کسب تجربه در این سال‌ها عقل متصل شورا هستند و بین تجربه‌هایشان پیوستگی دیده می‌شود.

همچنین سه معاونت اجرایی داشتیم. این معاونت‌ها را ادغام کرده و به یک معاونت تبدیل کردیم. معاونت حقوقی، معاونت برنامه‌ریزی و فناوری اطلاعات و معاونت مالی و اداری به یک معاونت تحت عنوان معاونت اجرایی تبدیل شده است. چهار معاونت محتوایی ما ستاد محتوایی داریم که در حوزه‌های ماموریت اصلی شورای عالی هستند. تمرکز ستاد تعلیم و تربیت روی آموزش و پرورش و نظام تعلیم و تربیت است.

واقعاً دغدغه بسیار جدی در حوزه تعلیم و تربیت داریم و به‌طور مرتب با آموزش و پرورش در رفت و آمد و برگزاری جلسات هستیم. انصافاً وزیر آموزش و پرورش هم برای حضور در جلسات کارشناسی وقت می‌گذارد. البته دایره تعلیم و تربیت بزرگ‌تر از آموزش و پرورش است. دایره‌اش مربوط به آموزش عالی کشور، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، صداوسیما در قامت رسانه ملی و مدیریت شهری بوده و درواقع شعاع بزرگی دارد.

ستاد علم و فناوری، ستاد مهندسی فرهنگی، ستاد فرهنگ و ستاد زن و خانواده را نیز داریم که چهار قلمرو تمرکز شورای عالی انقلاب فرهنگی هستند. اکنون ستاد محتوایی در دبیرخانه به‌صورت مشخص و متمرکز وجود دارد و سازوکارها نیز تعریف شده‌اند. مرکز رصد هم در دبیرخانه به وجود آمده است. پیش‌تر خیلی تلاش کردیم تا رصد زیر کلیک موس اعضای شورای عالی و دبیر باشد و به این ترتیب سامانه یکپارچه‌ای در حوزه «علم و فناوری» و «فرهنگ» شکل بگیرد. یکی از مصوبات دوره اخیر، ایجاد سکوی یکپارچه در حوزه ماموریت شورای عالی بود، سکویی یکپارچه برای آموزش عالی، آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی مصوب شد. در حوزه علم و فناوری، این سکو ابلاغ شده و در مسیر یکپارچه‌سازی و ملحق کردن همه نهادهای مرتبط با آموزش عالی کشور روی یک سکو هستیم. این اتفاق بزرگ است و اگر رخ بدهد هم افزایش به وجود آمده جلوی خیلی از مشکلات را می‌گیرد. همچنین آمار و مشخصاتی جدی خواهیم داشت.

شاخص‌های «علم و فناوری»، «فرهنگ» و «امور قرآنی» را جمع‌بندی کردیم و «کتاب سال» براساس این شاخص‌ها منتشر می‌شود. «کتاب سال» ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به این سه حوزه اختصاص داشت و امکان مقایسه فراهم می‌کند تا بدانیم شاخص نسبت به سال گذشته چه رشد یا ایحاناً کاهش داشته است، لذا امیدواریم مرکز رصد ما هوشمند شود.